

**Vabariigi Valitsuse määruse**  
**„Tellise looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ eelnõu**  
**SELETUSKIRI**

### **1. Sissejuhatus**

„Looduskaitseaduse“ (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152) § 10 lõike 1 kohaselt on Vabariigi Valitsusel õigus võtta määrusega ala kaitse alla ning kehtestada seal kaitsekord. Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaministeeriumi Jõgevamaa keskkonnateenistuse looduskaitse spetsialist Toomas Hirse, seletuskirja ja eelnõu nõuetekohast vormistust kontrollis looduskaitse osakonna spetsialist Liina Vaher (tel 626 2887). Eelnõu keeletoiemetaja oli Enel Ormus (tel 626 2906) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud õigusosakonna lepinguline jurist Airi Andresson (e-mail airike@gmail.com).

### **2. Eelnõu sisu**

Tellise looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) moodustatakse EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisas nimetatud elupaigatüüpide kaitseks. Need elupaigatüübid on: lamminiidud (6450 – sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt direktiivi 92/43/EMÜ lisale, tärniga on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid), rohunditerikkad kuusikud (9050), vanad laialehised salumetsad (9020\*) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080).

Kaitseala tervikuna kuulub sihtkaitsevööndisse.

Kaitse-eeskirja kohaselt on inimestel lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi, püüda kala ning pidada jahti kogu kaitsealal. Kaitsealal on lubatud kuni 25 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Rohkem kui 25 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine on kaitsealal lubatud ainult teedel. Maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid on lubatud vaid kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, selle kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, valitsemisega seotud töödel ja valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel. Kaitsealal ei või ilma kaitseala valitseja nõusolekuta muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlvikute sihtotstarvet, koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoimingud, väljastada metsamajandamiskava, kinnitada metsateatist, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, anda nõusolekut väikeehitise ehitamiseks, seada projekteerimistingimusi ning anda ehitusluba.

Kuna kogu kaitseala kuulub sihtkaitsevööndisse, on seal keelatud majandustegevus, loodusvarade kasutamine, uute ehitiste püstitamine, telkimine ja lõkke tegemine ning olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd. Poollooduslike koosluste ja looduslike rohumaade esinemisaladel on vajalik nende ilme ja liigi koosseisu tagamiseks heina niitmine. Vajalik on metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile ja loodusliku veerežiimi taastamine.

Kaitseala tüüp on looduskaitseala, kuna seal asuvad mitmed looduslikud kooslused, kaitseala asub riigimaal ja on inimtegevusest vähe mõjutatud. Kaitseala kaitsekorra väljatöötamisel on arvestatud kaitsealal esinevaid loodusväärtusi, kaitseala tsoneeringu ja kaitsekorra kohta koostatud eksperdiarvamust. Kaitse-eeskirjaga kehtestatavad piirangud on sätestatud ulatuses, mis tagab kaitsealal esinevate liikide ja looduslike elupaikade soodsa seisundi. Leebem kaitseresžiim seaks ohtu kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamise ja loodusväärtuste säilimise.

Tellise looduskaitseala pindala on 236,9 hektarit, sellest jätkuvalt riigi omandis olevat maad on 115,1 hektarit ja riigimetsamaad 121,8 hektarit.

### **3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele**

Tellise looduskaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud „Looduskaitseaduses“ esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Ühenduse õigusele, eelkõige EÜ nõukogu direktiivile 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta ja EÜ nõukogu direktiivile 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 2.04.1979). Osa Tellise looduskaitsealast on Vabariigi Valitsuse 05. augusti 2004. a korralduse nr 615-k "Euroopa Komisjonile esitav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri" (RTL 2004, 111, 1758) punkti 2 alapunkti 414 kohaselt määratud Natura 2000 võrgustiku alaks.

### **4. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused**

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maamaksuumäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust. Määruse jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi.

### **5. Määruse jõustumine**

Määrus jõustub "Riigi Teataja seaduse" (RT I 1999, 10, 155; 57, 594; 2000, 25, 145; 57 374; 55, 365; 2001, 17, 177, 93, 565; 2002, 44, 283; 102, 600; 2003, 4, 22; 4, 19) § 5 lõikes 5 sätestatud ajal.

### **6. Eelnõu kooskõlastamine**

Jõgeva Maavalitsusele ja Torma vallavalitsusele saadeti teated koos kaitse-eeskirjade eelnõuga ning paluti avaldada arvamust, teha ettepanekuid ja esitada pretensioone. Ühtegi ettepanekut, arvamust ega pretensiooni ei esitatud. Eelnõu on olnud e-õiguses ministriumitele kooskõlastamiseks. Kõik ministriumid on kooskõlastanud vaikimisi.

Villu Reiljan  
Minister